

รายงานผลการกำกับติดตาม
แผนปฏิบัติการป้องกันปราบปราม
ทุจริตและประพฤติมิชอบ
ปี๒๕๖๔

สำนักงานสาธารณสุข

อำเภอขามเฒ่าศรีสุภะบุรี

คำนำ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรีจัดทำรายงานแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม การทุจริต ประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นการกำกับติดตาม แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงานและนำสู่การ ปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเล่มรายงานแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตประพฤติ มิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรีจะช่วยให้ผู้รับผิดชอบ การดำเนินงานด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงาน สามารถดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามเป้าหมายของหน่วยงาน ต่อไป

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ บทนำ	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
บทที่ ๒ ประมวลสถานการณ์ ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุข	๓
๒.๑ การทุจริต	๓
๒.๒ พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๒๕๖๔	๔
๒.๓ สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต	๗
๒.๔ ทิศทางการป้องกันการทุจริตของประเทศไทย	๙
๒.๕ ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	๑๐
๒.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ	๑๑
๒.๗ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี	๑๓
๒.๘ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐	๑๕
บทที่ ๓	๑๘
๓.๑ แนวทางการป้องกันการทุจริตของกระทรวง	๑๘
๓.๒ กระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ	๒๑
บทที่ ๔	๓๒
๔.๑ การจัดทำแผนปฏิบัติการ ฯ ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาลวรุณบุรี	๓๒
๔.๒ กรอบแนวทางประเมิน	๓๔
บทที่ ๕	๓๗
๕.๑ รายงานผลตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตประพตติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาลวรุณบุรีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓๗
๕.๒ ภาพกิจกรรม	๔๓
บรรณานุกรม	

บทที่ ๑

๑.๑ บทนำ

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และให้หน่วยงานภาครัฐแปลงแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ได้ดำเนินโครงการ และกิจกรรมภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาจนถึงปัจจุบัน

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔) กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” และมีพันธกิจ ในการสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกย่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาค ส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล และบรรลุถึงเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ชาติ คือ ประเทศไทยมีค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ ผ่านประเด็นยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกย่องเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกย่องค่านิยมดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) เป็นยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาล และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๔ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

การผลักดันให้มีการแปลงแผนแม่บทการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติ มีมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ผ่านการดำเนินโครงการและกิจกรรมทั้งด้านการป้องกันการทุจริต การปราบปราม การทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม และการคุ้มครองจริยธรรม ภายใต้งบประมาณในลักษณะบูรณาการ เชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ และภายใต้งบประมาณของแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเขาค้อบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงเป็นการขับเคลื่อนแผนตามแม่บทการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของหน่วยงานในทิศทางเดียวกัน

๑.๒.๒ เพื่อสร้างกลไกที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๒.๓ เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ที่เชื่อมโยงไปสู่แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต

๑.๒.๔ เพื่อให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเขาค้อบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

บทที่ ๒

๒.๑ การทุจริต

ปัญหาการทุจริต เป็นปัญหาที่สำคัญทั้งของประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก จะทำให้เกิดความเสื่อมในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้น ทั้งสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และนับวันปัญหาดังกล่าวก็จะรุนแรงมากขึ้น และมีรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบมากขึ้น จากเดิมที่กระทำเพียงสองฝ่าย ปัจจุบันการทุจริตจะกระทำกันหลายฝ่าย ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชนโดยประกอบด้วยสองส่วนใหญ่ ๆ คือ ผู้ให้ผลประโยชน์กับผู้รับผลประโยชน์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้จะมีผลประโยชน์ร่วมกัน トラบใดที่ผลประโยชน์สมเหตุสมผลต่อกัน ก็จะนำไปสู่ ปัญหาการทุจริตได้ บางครั้งผู้รับผลประโยชน์ก็เป็นผู้ให้ประโยชน์ได้เช่นกัน โดยผู้รับผลประโยชน์ และผู้ให้ผลประโยชน์ คือ

๑. **ผู้รับผลประโยชน์** จะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการกระทำการดำเนินการต่าง ๆ และรับประโยชน์จะเป็นไปในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การเรียกรับ ประโยชน์โดยตรง การกำหนดระเบียบหรือคุณสมบัติที่เอื้อต่อตนเองและพวกพ้อง

๒. **ผู้ให้ผลประโยชน์** เช่น ภาคเอกชน โดยการเสนอผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เงิน สิทธิพิเศษอื่น ๆ เพื่อจูงใจให้นักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างไร อย่างหนึ่งในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อระเบียบหรือผิดกฎหมาย เป็นต้น

ทุจริต คืออะไร

คำว่า **ทุจริต** มีการให้ความหมายได้มากมาย หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าจะมีการให้ ความหมายดังกล่าวไว้ว่าอย่างไร โดยที่คำว่าทุจริตนั้น จะมีการให้ความหมายโดยหน่วยงานของรัฐ หรือการให้ความหมายโดยกฎหมาย ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการให้ความหมายจากแหล่งใด เนื้อหาสำคัญของคำว่าทุจริตก็ยังคงมีความหมายที่สอดคล้องกันอยู่ นั่นคือ การทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ดี มีการแสวงหา หรือเอาผลประโยชน์ของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตัวทั้ง ๆ ที่ตนเองไม่ได้มีสิทธิในสิ่ง ๆ นั้น การยึดถือเอามาดังกล่าวจึงถือเป็นสิ่งที่ผิดทั้งในแง่ของกฎหมาย และศีลธรรมในแง่ของกฎหมายนั้น ประเทศไทย ได้มีการกำหนดถึงความหมายของการทุจริตไว้หลัก ๆ ในกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) “โดยทุจริต” หมายถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์ ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

๒.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๔ คำว่า “**ทุจริตต่อหน้าที่**” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด ในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่า มีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

นอกจากนี้ คำว่า **ทุจริต** ยังได้มีการบัญญัติให้ความหมายเอาไว้ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยระบุไว้ว่า **ทุจริต** หมายถึง “ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง”

ในคำภาษาอังกฤษ คำว่า **ทุจริต** จะตรงกับคำว่า **Corruption (คอร์รัปชัน)** โดยในประเทศไทย มักมีการกล่าวถึงคำว่าคอร์รัปชันมากกว่าการใช้คำว่าทุจริต โดยการทุจริตนี้สามารถ ใช้ได้กับทุกที่ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หน่วยงานของเอกชน หากเกิดกรณีการยึดเอา ถือเอา ซึ่งประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนร่วม ไม่คำนึงถึงว่าสิ่ง ๆ นั้นเป็นของของตนเอง หรือเป็นสิทธิที่ตนเองควรจะได้มาหรือไม่แล้วนั้น ก็จะเรียกได้ว่าเป็นการทุจริต เช่น การทุจริตในการเบิกจ่ายเงิน ไม่ว่าจะ เกิดขึ้นในหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชน การกระทำเช่นนี้ก็ถือเป็นการทุจริต

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคอร์รัปชันมิได้เกิดเฉพาะในวงราชการเท่านั้น ดังนั้น ในอีกมุมหนึ่ง คอร์รัปชัน จึงต้องหมายรวมถึงการแสวงหาผลประโยชน์ของภาคธุรกิจเอกชน ในรูปของการให้สินบนหรือสิ่งตอบแทนแก่นักการเมืองหรือข้าราชการ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองอยากได้ในรูปแบบของการประมูลการสัมปทาน เป็นต้น รูปแบบเหล่านี้จะสามารถสร้างกำไรให้แก่ภาคเอกชน เป็นจำนวนมาก หากภาคเอกชนสามารถเข้ามาดำเนินงานได้ รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความต้องการทรัพย์สิน ประโยชน์อื่น นอกเหนือจากสิ่งที่ได้รับตามปกติ เมื่อเหตุผลของทั้งสองฝ่ายสามารถบรรจบหากันได้ การทุจริตก็เกิดขึ้นได้

จากนิยามของการทุจริตคอร์รัปชัน ไม่เพียงแต่จะกินความถึงการทุจริตคอร์รัปชัน ในระบบราชการเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึงเรื่องกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ในภาคเอกชนอีกด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการทุจริตคอร์รัปชัน คือ การทุจริต และการประพฤตินิชอบ ของข้าราชการ

ดังนั้น การทุจริต คือ การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน การใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือให้ได้รับ สิ่งตอบแทน การให้หรือการรับสินบน การกำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้อง รวมถึงการทุจริตเชิงนโยบายรูปแบบการทุจริตรูปแบบการทุจริตที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งได้ ๓ ลักษณะ คือ แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง แบ่งตามกระบวนการที่ใช้และแบ่งตามลักษณะรูปธรรมดังนี้ คือ

๑. แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบการทุจริตในเรื่องของอำนาจและความสัมพันธ์ แบบอุปถัมภ์ ระหว่างผู้ที่ให้การอุปถัมภ์ (ผู้ให้การช่วยเหลือ) กับผู้ถูกอุปถัมภ์ (ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ) โดยในกระบวนการการทุจริตจะมี ๒ ประเภท คือ

(๑) การทุจริตโดยข้าราชการ หมายถึงการกระทำที่มีการใช้หน่วยงานราชการ เพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ มากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ของสังคมหรือประเทศ โดยลักษณะของการทุจริตโดยข้าราชการสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทย่อย ดังนี้

ก) การคอร์รัปชันตามน้ำ (corruption without theft) จะปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องการสินบนโดยให้มีการจ่ายตามช่องทางปกติของทางราชการ แต่ให้เพิ่มสินบนรวมเข้าไว้กับการจ่ายค่าบริการของหน่วยงานนั้น ๆ โดยที่เงินค่าบริการปกติที่หน่วยงานนั้นจะต้อง ได้รับก็ยังคงได้รับต่อไป เช่น การจ่ายเงินพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ในการออกเอกสารต่าง ๆ นอกเหนือ จากค่าธรรมเนียมปกติที่ต้องจ่ายอยู่แล้ว เป็นต้น

ข) การคอร์รัปชันทวนน้ำ (corruption with theft) เป็นการคอร์รัปชัน ในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกร้อยเงินจากผู้ขอรับบริการโดยตรง โดยที่หน่วยงานนั้นไม่ได้มีการเรียกเก็บเงินค่าบริการแต่อย่างใด เช่น ในการออกเอกสารของหน่วยงานราชการไม่ได้มีการกำหนดให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ แต่กรณีนี้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ที่มาใช้บริการของหน่วยงานของรัฐ

(๒) การทุจริตโดยนักการเมือง (political corruption) เป็นการใช้นักการเมือง ของทางราชการโดยบรรดานักการเมืองเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศเช่นเดียวกัน โดยรูปแบบหรือวิธีการทั่วไปจะมีลักษณะเช่นเดียวกับ การทุจริตโดยข้าราชการ แต่จะเป็นในระดับที่สูงกว่า เช่น การทุจริตในการประมูลโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ และมีการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ต่าง ๆ จากภาคเอกชน เป็นต้น

๒. แบ่งตามกระบวนการที่ใช้ มี ๒ ประเภท คือ

(๑) เกิดจากการใช้อำนาจในการกำหนด กฎ กติกาพื้นฐาน เช่น การออกกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อกลุ่มธุรกิจของตนหรือพวกพ้อง

(๒) เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากกฎ และระเบียบ ที่ดำรงอยู่ ซึ่งมักเกิดจากความไม่ชัดเจนของกฎและระเบียบเหล่านั้นที่ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถ ใช้ความคิดเห็นของตนได้ และการใช้ความคิดเห็นนั้นอาจไม่ถูกต้องหากมีการใช้ไปในทางที่ผิด หรือไม่ยุติธรรมได้

๓. แบ่งตามลักษณะรูปธรรม มีทั้งหมด ๔ รูปแบบ คือ

(๑) คอร์รัปชันจากการจัดซื้อจัดหา (Procurement Corruption) เช่น การจัดซื้อ จัดจ้างของหน่วยงาน โดยมีการคิดราคาเพิ่มหรือลดคุณสมบัติแต่กำหนดราคาซื้อไว้เท่าเดิม

(๒) คอร์รัปชันจากการให้สัมปทานและสิทธิพิเศษ (Concessionaire Corruption) เช่น การให้เอกชนรายใดรายหนึ่งเข้ามามีสิทธิในการจัดทำสัมปทานเป็นกรณีพิเศษต่างกับเอกชนรายอื่น

(๓) คอร์รัปชันจากการขายสาธารณสมบัติ (Privatization Corruption) เช่น การขายกิจการของรัฐวิสาหกิจ หรือการยกเอาที่ดิน ทรัพย์สินไปเป็นสิทธิการครอบครองของต่างชาติ เป็นต้น

(๔) คอร์รัปชันจากการกำกับดูแล (Regulatory Corruption) เช่น การกำกับดูแล ในหน่วยงานแล้ว ทำการทุจริตต่าง ๆ เป็นต้น

นักวิชาการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทุจริต ได้มีการกำหนดหรือแบ่งประเภท ของการทุจริตเป็น รูปแบบต่าง ๆ ไว้ เช่น การวิจัยของรองศาสตราจารย์ ดร.นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ ได้แบ่งการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๓ รูปแบบได้แก่ (๑) การใช้อำนาจในการอนุญาตให้ละเว้นจาก การปฏิบัติตามกฎระเบียบของรัฐ เพื่อลดต้นทุนการทำธุรกิจ (๒) การใช้อำนาจในการจัดสรรผลประโยชน์ ในรูปของสิ่งของ และบริการ หรือสิทธิ ให้แก่เอกชน และ (๓) การใช้อำนาจในการสร้างอุปสรรค ในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ เนื่องจากเงินเดือนและผลตอบแทนในระบบราชการ ต่ำเกินไปจนขาดแรงจูงใจในการทำงานนอกจากนี้ จากผล การสอบสวนและศึกษาเรื่องการทุจริต ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการ ทุจริตของวุฒิสภา (วิชา มหาคุณ) มีการแบ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชัน ออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่

๑. การทุจริตเชิงนโยบาย

เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือ มติของคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่าเป็น การกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

๒. การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

เป็นการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ ให้แก่ตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ปัจจุบันมักเกิดจากความร่วมมือกันระหว่าง นักการเมืองพ่อค้าและข้าราชการประจำ

๓. การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

การทุจริตประเภทนี้จะพบได้ทั้งรูปแบบของการสมยอมราคา ตั้งแต่ขั้นตอน การออกแบบ กำหนด รายละเอียดหรือสเปคงาน กำหนดเงื่อนไข กำหนดราคาากลางออกประกาศประกวดราคา การขายแบบ การรับ และเปิดซอง การประกาศผล การอนุมัติ การทำสัญญาทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล้วนมีช่องโหว่ ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่าย ๆ นอกจากนี้ ยังมีการทุจริตที่มาเหนือเมฆคือการอาศัยความเป็นหน่วยงาน ราชการด้วยกัน จึงได้รับการยกเว้นและการไม่ถูกเพ่งเล็ง แต่ความจริงผลประโยชน์จากการรับงานและเงินที่ได้ จากการรับงานไม่ได้นำส่งกระทรวงการคลัง แต่เป็นผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคล ซึ่งไม่แตกต่างอะไรกับการจ้าง บริษัทเอกชน

๔. การทุจริตในการให้สัมปทาน

เป็นการแสวงหาหรือเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือ มอบให้เอกชนดำเนินการแทนให้ลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง เช่น การทำสัญญาสัมปทาน โรงงานสุรา การทำสัญญาสัมปทานโทรคมนาคม เป็นต้น

๕. การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

เป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ทำให้องค์กรเหล่านี้มีความอ่อนแอ ไม่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

จากการศึกษาวิจัยโครงการประเมินสถานการณ์ด้านการทุจริตในประเทศไทยของเสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ ได้ระบุ เงื่อนไข / สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน อาจมาจากสาเหตุภายใน หรือสาเหตุภายนอก ดังนี้

๑. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของข้าราชการบางคนที่เป็นคนโลภมาก เห็นแก่ได้ ไม่รู้จักพอ ความเคยชินของข้าราชการที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” หรือ “เงินใต้โต๊ะ” จากผู้มาติดต่อราชการ ขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

๒. ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

๑) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของข้าราชการน้อยหรือต่ำมากไม่ได้สัดส่วน กับการครองชีพที่สูงขึ้น การเติบโตของระบบทุนนิยมที่เน้นการบริโภค สร้างนิสัยการอยากได้ อยากมี เมื่อรายได้ไม่เพียงพอก็ต้องหาทางใช้อำนาจไปทุจริต

๒) ด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนมีเงิน คนร่ำรวย และไม่สนใจว่าเงินนั้นได้มาอย่างไร เกิดลัทธิเอาอย่าง อยากได้สิ่งที่คนรวยมี เมื่อเงินเดือนของตนไม่เพียงพอ ก็หาโดยวิธีมิชอบ

๓) ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การนิยมจ่ายเงินของนักธุรกิจให้กับข้าราชการที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว หรือการบริการที่ดีกว่าด้วยการลดต้นทุนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

๔) ด้านการเมือง ได้แก่ การทุจริตของข้าราชการแยกไม่ออกจากราชการเมือง การร่วมมือของคนสองกลุ่มนี้เกิดขึ้นได้ในประเด็นการใช้จ่ายเงินการหารายได้และการตัดสินใจพิจารณาโครงการของรัฐ

๕) ด้านระบบราชการ ได้แก่

- ความบกพร่องในการบริหารงานเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริต
- การใช้ดุลพินิจมากและการผูกขาดอำนาจจะทำให้อัตราการทุจริตในหน่วยงานสูง
- การที่ขั้นตอนของระเบียบราชการมีมากเกินไป ทำให้ผู้ที่ไปติดต่อต้องเสียเวลามาก จึงเกิดการสมยอมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ
- การตกอยู่ใต้สภาวะแวดล้อมและอิทธิพลของผู้ทุจริตมีทางเป็นไปได้ที่ผู้รับ จะทำการทุจริตด้วย
- การรวมอำนาจ ระบบราชการมีลักษณะที่รวมศูนย์ ทำให้ไม่มีระบบตรวจสอบ ที่เป็นจริงและมีประสิทธิภาพ
- ตำแหน่งหน้าที่ในลักษณะอำนาจต่อการกระทำผิด เช่น อำนาจในการอนุญาตการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง ผู้ประกอบการเอกชนมักจะยอมเสียเงินติดสินบนเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิด ความสะดวกและรวดเร็ว

- การที่ข้าราชการผู้ใหญ่ทุจริตให้เห็นเป็นตัวอย่างแล้วไม่ถูกลงโทษข้าราชการชั้นผู้น้อย จึงเลียนแบบกลายเป็นความเคยชิน และมองไม่เห็นว่าการกระทำเหล่านั้นจะเป็นการ คอร์รัปชัน หรือมีความสัมพันธ์ระหว่างสินน้ำใจกับคอร์รัปชันแยกออกจากกัน

๖) กฎหมายและระเบียบ ได้แก่

- กฎหมายหลายฉบับที่ใช้อยู่ยังมี "ช่องโหว่" ที่ทำให้เกิดการทุจริตที่ดำรงอยู่ได้
- การทุจริตไม่ได้เป็นอาชญากรรมให้คู่กรณีทั้งสองฝ่าย หาพยานหลักฐานได้ยากยิ่งกว่านั้น คู่กรณีทั้งสองฝ่ายมักไม่ค่อยมีฝ่ายใดยอมเปิดเผยออกมา และถ้าหากมีฝ่ายใดต้องการ ที่จะเปิดเผยความจริงในเรื่องนี้ กฎหมายหมิ่นประมาทก็ยับยั้งเอาไว้ อีกทั้งกฎหมายของทุกประเทศ เอาผิดกับบุคคลผู้ให้สินบนเท่า ๆ กับผู้รับสินบน จึงไม่ค่อยมีผู้ให้สินบนรายใกล้คำนินคิตกับผู้รับสินบน

- ราษฎรที่รู้เห็นการทุจริตก็เป็นโจทย์ฟ้องร้องมิได้เนื่องจากไม่ใช่ผู้เสียหาย ยิ่งกว่านั้นกระบวนการพิจารณาพิพากษายังยุ่งยากซับซ้อนจนกลายเป็นผลดีแก่ผู้ทุจริต

- ขั้นตอนทางกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติยุ่งยาก ซับซ้อน มีขั้นตอนมาก ทำให้เกิดช่องทางให้ข้าราชการหาประโยชน์ได้

๗) การตรวจสอบ ได้แก่

- ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็ง ทำให้กระบวนการต่อต้านการทุจริต จากฝ่ายประชาชนไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร

- การขาดการควบคุมตรวจสอบ ของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบหรือกำกับดูแลอย่างจริงจัง

๘) สาเหตุอื่น ๆ

- อิทธิพลของภรรยาหรือผู้หญิง เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดสามีอันเป็นตัวการสำคัญ ที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สามีของตนทำการทุจริตเพื่อความเป็นอยู่ของครอบครัว

- การพนัน ทำให้ข้าราชการที่เสียพนันมีแนวโน้มจะทุจริตมากขึ้น

๒.๔ ทิศทางการป้องกันการทุจริตของประเทศไทย

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงทศวรรษ ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นทุจริตทางตรง ไม่ซับซ้อน อาทิ การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง ในปัจจุบันได้รับปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่ซับซ้อน มากขึ้น ตัวอย่างเช่น การทุจริตเชิงนโยบาย การทุจริตข้ามแดนข้ามชาติ ซึ่งเชื่อมโยงสู่อาชญากรรมอื่น ๆ มากมาย และส่งผลกระทบทางลบในวงกว้าง ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันสร้างเครื่องมือกลไก และกำหนดเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เริ่มตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานได้สร้างความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทของแต่ละหน่วยงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง **ที่จะต้องปรับฐานความคิด และสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนของสังคม** ประเทศไทยได้กำหนดทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมถึงการสร้างความตระหนักในการประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของคนในสังคมและกระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรมในการเป็น**ตัวแบบที่ดี** ดังนั้น สารสำคัญที่มีความเชื่อมโยงสำหรับทิศทางการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ที่กระทรวงสาธารณสุขนำมาใช้มีดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐

๒. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๓. นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ๑๒ เรื่อง

๔. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

๕. แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๖. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๗. โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐)

๘. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๙. แผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๑๐. แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔)

๑๑. แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๑๒. มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ ตามมติ

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐

ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์ประเทศคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

๑. ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
๒. ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
๔. ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
๕. ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
๖. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่าง การพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จึงมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการปรับเปลี่ยนภาครัฐ ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลรวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัยยัสต์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรม มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ การอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม รวมทั้งต้องมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐที่สามารถจูงใจ และดึงดูดให้คนดีคนเก่ง เข้ามาร่วมพลังการทำงานที่มีความมุ่งมั่นและมีแรงบันดาลใจ ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์

เป้าหมาย

๑. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนอง ความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๒. ภาครัฐมีขนาดเล็ก gọn พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๓. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ตัวชี้วัด

๑. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ

๒. ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ

๓. ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ

๔. ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๔.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต ภาครัฐมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกระดับ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัว และละอายต่อการทุจริตประพฤติ

มิชอบทุกรูปแบบ พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุน ให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน ประชาชน และภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสอดส่อง เฝ้าระวัง ให้ข้อมูล แจ้งเบาะแสการทุจริต และตรวจสอบ การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

๔.๖.๑ ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งใน ภาครัฐและภาคเอกชน จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกัน และขจัดการทุจริตและ ประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้ง ส่งเสริม และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริต โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐ ตามที่กฎหมายบัญญัติ พร้อมทั้ง มีระบบการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต และประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพ

๔.๖.๒ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต กำหนดให้เจ้า พนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ หลักเลี่ยงการขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของ ตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาล รัฐธรรมนูญผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามที่ กฎหมายกำหนด จะต้องเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ประชาชนทราบ

๔.๖.๓ การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ มีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และ ตรวจสอบได้ จัดการกับผู้กระทำความผิดทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกระดับ อย่างตรงไปตรงมา เป็นธรรม และตรวจสอบได้ พร้อมทั้งให้การดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมปราศจากการแทรกแซงของนักการเมือง และผู้มีอิทธิพล ตลอดจนวางมาตรการคุ้มครองพยาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ต้องกำหนดให้มีการลงโทษ ผู้กระทำผิด กรณีทุจริตและประพฤติมิชอบ อย่างจริงจังและรวดเร็ว

๔.๖.๔ การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ แบบบูรณาการ จัดให้มีกลไกการประสานงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และการ ขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ โดยการพัฒนาระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อ ต่อการดำเนินงานแบบบูรณาการและมุ่ง ผลสัมฤทธิ์

๒.๗ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ข้อ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

๑๒.๑ แก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยจัดให้มีมาตรการ และระบบเทคโนโลยีนวัตกรรมที่ช่วยป้องกันและลดการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและเข้มงวด รวมทั้ง เป็นเครื่องมือในการติดตามการแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งเร่งสร้างจิตสำนึกของคนในสังคมให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้อง ชอบธรรมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบ

๑๒.๒ ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม โดยส่งเสริมให้มีรูปแบบการลงโทษอื่น ที่ไม่ใช่โทษอาญาตามหลักสากล มุ่งเน้นยกระดับการพัฒนาระบบ แก้ไข บำบัด พื้นฟูผู้กระทำผิดส่งเสริม ปกป้อง ค้ำครองสิทธิมนุษยชน พัฒนาประสิทธิภาพระบบการสืบสวนสอบสวนด้านการปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ กำหนดมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ พร้อมทั้งบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้ดำเนินงานสอดคล้องกัน อย่างเป็นองค์รวมเพื่อให้สามารถจัดการกับข้อขัดแย้ง และกรณีพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการทำงานเชิงรุกรวมทั้งพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเป็นธรรม เสมอภาค โปร่งใส รวดเร็ว ท้าทาย และปราศจาก การเลือกปฏิบัติ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมได้ และสร้างสังคมที่พัฒนาอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียม พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมาย พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็น และเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการ เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ๑๒ เรื่อง

ข้อ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมือง และฝ่ายราชการประจำ โดยเร่งรัดการดำเนินมาตรการทางการเมืองควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมาย เมื่อพบผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและเข้มงวด และเร่งรัดดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเมื่อพบผู้กระทำผิด อย่างเคร่งครัด เพื่อให้ภาครัฐปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยเร็วที่สุด พร้อมทั้งให้ภาคสังคม ภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบ

๒.๘ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ลงวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผ่านการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบเพื่อป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ โดยให้ความสำคัญกับการปรับและหล่อหลอมพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม ให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และพลวัตการทุจริตของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปราม การทุจริต แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ได้แก่

๑. การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบ ในส่วนการพัฒนาคน เน้นการปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยกลุ่มเด็กและเยาวชน เน้นการปลูกฝังและหล่อหลอมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับทั้งทฤษฎีและปฏิบัติตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา กลุ่มประชาชนทั่วไป เน้นการสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรม สุจริต ควบคู่กับส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน พร้อมกับสร้างจิตสำนึกและค่านิยมของบุคลากรในการต่อต้านการทุจริต สนับสนุนการมีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวัง สอดส่อง และแจ้งเบาะแสการทุจริต พร้อมทั้ง จัดให้มีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส กลุ่มนักการเมือง ให้ความสำคัญกับการพัฒนา และยกระดับการมีจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งระดับประเทศและท้องถิ่นให้มีเจตนาธรรม ที่แน่วแน่ ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งส่งเสริมให้มีการกำกับจริยธรรมภายในพรรคการเมืองอย่างเข้มข้น

ในส่วนของการพัฒนา “ระบบ” จะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม ในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และพลวัตการทุจริต ของแต่ละหน่วยงาน พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องมือและมาตรการเพื่อสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้และเปิดโอกาสในการกระทำการทุจริต ทำให้การทุจริตคอร์รัปชันทำได้ยากและมีโอกาสสูง ที่จะถูกตรวจพบและลงโทษ พร้อมทั้งการสร้างความไว้วางใจของประชาชนต่อภาครัฐ โดยการเพิ่มโทษให้หนัก และการตัดสินคดีที่มีความรวดเร็ว เด็ดขาด เพื่อให้การกระทำการทุจริตเป็นสิ่งที่ “ได้” ไม่คุ้ม “เสีย” ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามแนวทางของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายสำคัญ ๒ ประการ คือประชาชนคนไทยมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และคดีทุจริตลดลงทั้งในส่วนคดีของหน่วยงานและคดีของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง โดยมีโครงการสำคัญที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันขับเคลื่อน คือ โครงการปลูกฝังวิถีคิด สร้างจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริต และการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และโครงการสร้างนวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตอย่างมีส่วนร่วม

๒. การปราบปรามการทุจริต มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการ และกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริต ทั้งในขั้นตอนการสืบสวน / ตรวจสอบเบื้องต้น การดำเนินการทางคดี การยึด /อายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด การตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิด ทั้งทางวินัยและอาญาให้มีความรวดเร็ว ละเอียด เป็นธรรม การปรับปรุงกฎหมายและตรากฎหมายใหม่ เพื่อสนับสนุนให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การปรับกระบวนการทำงาน ด้านการปราบปรามการทุจริตเข้าสู่ระบบดิจิทัลการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูล ที่สนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งรวมถึงการเชื่อมโยงระบบข้อมูลเรื่องร้องเรียน ระหว่างหน่วยงาน การบูรณาการงานคดีการพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่ทันสมัย การจัดทำระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต การพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต และการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่อต้านการทุจริตและองค์กรเอกชน ในระดับนานาชาติ การดำเนินการตามแผนย่อยการปราบปรามการทุจริตต้องการบรรลุเป้าหมายสำคัญ คือ การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ โครงการสำคัญที่จะสนับสนุน การขับเคลื่อน คือ โครงการสร้างนวัตกรรมการปราบปรามการทุจริตเชิงรุก

กำหนดเป้าหมายการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปี โดยใช้ดัชนีการรับรู้การทุจริต เป็นเป้าหมาย ในการดำเนินการของแผนแม่บท ฯ ซึ่งได้กำหนดให้ประเทศไทยมีอันดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ ของโลก

เป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒.๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๔ ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับ โดยประชาคมระหว่างประเทศ

๒.๕ การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๓ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๔.๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ

๔.๑.๔ การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๔.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔.๖.๑ ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ

๔.๖.๒ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

๔.๖.๓ การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้

๔.๖.๔ การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ แบบบูรณาการ

บทที่ ๓

๓.๑ แนวทางการป้องกันการทุจริตของกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข กำหนดทิศทางการพัฒนากระทรวงสาธารณสุขตามยุทธศาสตร์ ระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำแผนแม่บทด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่กำหนด ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ที่เชื่อมโยงไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ๑๒ เรื่อง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐) ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยขับเคลื่อนแผนแม่บทด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ภายใต้วิสัยทัศน์ **กระทรวงสาธารณสุขใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต** และ **กระทรวงสาธารณสุขเป็นองค์กรคุณธรรมอย่างยั่งยืน** ร่วมสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกย่องคุณธรรมมาภิบาลในการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้ยุทธศาสตร์หลัก ผ่านกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดในแต่ละแผนแม่บทเพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้าน การทุจริตอย่างยั่งยืน ยกย่องคุณธรรมมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ที่มุ่งเน้นการปฏิรูปและพัฒนาให้ครอบคลุมทุกด้านของพลวัตของการทุจริตในกระทรวงสาธารณสุขทุกด้าน โดยเริ่มพื้นฐานจากจิตใจ จิตสำนึกเป็นสำคัญ เพื่อให้การทุจริตในกระทรวงสาธารณสุขไม่สามารถเกิดขึ้นได้และ / หรือมีปริมาณลดน้อยลงไป ทำให้สังคมกระทรวงสาธารณสุขเป็นสังคมแห่งการต่อต้านการทุจริต และได้รับการยอมรับจากทุกส่วนราชการ นอกจากนี้ ได้ประกาศจุดยืนอย่างชัดเจนในการไม่ยอมรับ การทุจริตทุกรูปแบบ สร้างวัฒนธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ให้เกิดขึ้นในกระทรวงสาธารณสุขอย่างจริงจังเป็นไปตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ๑๒ เรื่อง นอกจากนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงสาธารณสุข กำหนดมาตรการ ๓ ป.๑ ค. (ปลูกและปลูกจิตสำนึก ป้องกัน ปราบปราม และเครือข่าย) ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) โดยมุ่งเน้นประเด็นการป้องกันการทุจริต ๖ กระบวนการ

๑. กระบวนการปลูกฝังวิธีคิด ปลูกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

การแก้ไขปัญหาที่ต้องวางน้ำหนักไปที่การแก้ไขปัญหาความคิด พฤติกรรม การปฏิบัติของข้าราชการที่ไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของการเป็น “บุคคลสาธารณะ” หรือ “ข้าราชการสมัยใหม่” แก้ไขปัญหาโดยใช้วิธีคิดแบบระบบเลขฐานสอง (Digital Thinking) หรือ Binary Thinking ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงต้านทุจริต” โดยใช้โมเดล “STRONG” ในการขับเคลื่อนในการปรับฐานความคิดของบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับ เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ให้สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบกล่อมเกล่า ทางสังคมในการต่อต้านการทุจริต ฝัง Chip วิธีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติด้วยโมเดล STRONG ประกอบด้วย

S (Sufficiency) ความพอเพียง

T (Transparency) ความโปร่งใส

R (Realise) ความตื่นรู้

O (Onward) มุ่งไปข้างหน้า

N (Knowledge) ความรู้

G (Generosity) ความเอื้ออาทร

ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อสำคัญการมีเหตุผล ความสมดุล การมีภูมิคุ้มกัน STRONG เกิดจากการผูกพันกันทุกเส้น จึงเป็นเหตุผลในการทำโมเดล ความหมาย ของ STRONG ในแต่ละความหมาย

S – Sufficient หลักความพอเพียง ในความหมายของการต้านทุจริต โดยบุคคล สามารถคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวหรือผลประโยชน์ส่วนรวมอย่างเป็นอัตโนมัติ

T - Transparent ความโปร่งใส คือการสร้างวัฒนธรรมของการเปิดเผย

R - Realise ตื่นรู้ คือ การตื่นรู้และพร้อมที่จะลงมือทำ ตื่นรู้ในปัญหาการทุจริต ฝึกระวัง จะสอดคล้องกับ

O - Onward มุ่งไปข้างหน้า คือ การให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงตามเราไปในทิศทางที่ถูกต้อง คือการต่อสู้ในจิตใจกับการไม่ทุจริต พัฒนางองค์กรของเราบริหารจัดการให้ดีขึ้น

N - Knowledge ความรู้ คือ การพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ เพราะอนาคตอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางของทุจริตมากขึ้น เช่น การจ่ายเงินสินบนอาจจะเป็นในรูปแบบดิจิทัล และไม่สามารถตรวจสอบ ความรู้เปลี่ยนแปลงเสมอในทุกเรื่อง

G - Genrosity ความเอื้ออาทร คือ ความเอื้ออาทรตามจริยธรรมและจิตพอเพียง แต่สาเหตุของการเกิดการทุจริตมาจากระบบอุปถัมภ์ การช่วยเหลือครอบครัวและเครือญาติ ความเอื้ออาทรในนิยามนั้น มิได้ต้องการหวังผลตอบแทน

ภายใต้สัญลักษณ์ STRONG คือ

๑. **มือกำแน่นแนบไว้ที่หน้าอกข้างซ้าย** แสดงถึงความเข้มแข็งของใจในการต่อสู้กับการทุจริต ความอดุติธรรม มุ่งมั่นสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

๒. **มือขวาที่กำแน่น** แสดงถึงการยึดมั่นค่านิยม **ความพอเพียง (S: sufficient)** ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นของส่วนตน **โปร่งใส (T: transparent)** พร้อมให้ตรวจสอบได้

๓. **กำมือแนบบอกข้างซ้ายตรงหัวใจ** แสดงถึงการ**มีใจตื่นรู้ (R: realise)** ต่อปัญหา การทุจริต มุ่งมั่นไปสู่นาคตข้างหน้า (**O: onward**) ในการแก้ไขปัญหาเพื่อความเจริญอย่างยั่งยืน ของชาติ **แสวงหาพัฒนาความรู้ (N: knowledge)** ให้เท่าทันต่อสถานการณ์ และ **มีความเอื้ออาทร (G: generosity)** ต่อกันบนพื้นฐานของจริยธรรมและกฎหมาย สอดคล้องกับโมเดลประเทศไทยสู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐) การพัฒนาที่สมดุลใน ๔ มิติ (Thailand ๔.๐) คือ การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom) ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น **“มนุษย์ที่สมบูรณ์”** ผ่านการปรับเปลี่ยนระบบนิเวศน์ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจ บ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ ปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ เน้นการสร้างคุณธรรมร่วม และค่านิยมที่ดี คือ สังคมมีความหวัง (Hope) สังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony)

ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงต้านทุจริต” โดยใช้โมเดล “STRONG” ในการขับเคลื่อน ในการปรับฐานความคิดของบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ให้สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบกล่อมเกลாதางสังคม ในการต่อต้านการทุจริต ผัง Chip วิธีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติด้วยโมเดล STRONG นั้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดการอบรมหลักสูตร STRONGEST COACH เพื่อสร้างวิทยากรในการทำหน้าที่ส่งต่อความคิด และความรู้ในหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) กระทรวงสาธารณสุข STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต นอกจากนี้ ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร STRONGEST COACH ยังได้ร่วมลงนาม ในพันธะสัญญาของบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข STRONGEST COACH กระทรวงสาธารณสุข ไส้สะอาด ร่วมต้านทุจริต โดยที่ผู้เป็น STRONGEST COACH ได้มีพันธะสัญญาร่วมกัน คือ **“สาธารณสุข ซื่อสัตย์ โปร่งใส ตื่นรู้ ลู้ทุจริต จิตพอเพียง”** และให้ทุกหน่วยงาน ร่วมขับเคลื่อนชมรม STRONG อย่างบูรณาการร่วมกัน

๓.๒ กระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

๑. การบริหารงานที่โปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล ตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งการบริหารงานที่โปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล ตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เป็น ๑ ใน ๔ ยุทธศาสตร์สำคัญในการปฏิรูปกระทรวงสาธารณสุขตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำคัญ ในการปฏิรูปกระทรวงสาธารณสุขตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนแม่บทด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ขยายผลสู่หน่วยงานในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ที่เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จวบจนปัจจุบัน คือปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ขยายผลครอบคลุมส่วนราชการระดับกรม จำนวน ๙ กรม หน่วยงานของรัฐภายใต้กำกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข องค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๖ หน่วย และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค จำนวน ๑,๘๕๔ หน่วยงาน ประกอบด้วยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลชุมชน ใช้หลักการสำคัญคือ การประเมินตนเอง (Self-Assessment) ตามแบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Integrity and Transparency Assessment : EBIT) ที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เพื่อให้ทุกหน่วยงาน ทราบจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง (Opportunity for Improvement : OFI) พร้อมปรับปรุงกระบวนการตามมาตรฐานการดำเนินงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ประกอบการหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ

Systematic ความเป็นระบบของกระบวนการ ที่ทำให้การดำเนินการนั้นเป็นไปได้ อย่างชัดเจน มีเข็มมุ่ง และสอดคล้องกันทั่วทั้งองค์กร

Sustainable การแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น มุ่งเน้นการนำกระบวนการที่วางไว้ อย่างเป็นระบบไปสู่การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ทั่วถึง เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กร

Measurable การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อให้ได้คำตอบ การควบคุม ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงาน เพื่อให้หน่วยงานได้พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการ อย่างต่อเนื่องเกิดความยั่งยืน

ภายใต้ข้อคำถามตามแบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ Evidence-Based Integrity and Transparency Assessment : EBIT) และคำนึงถึงความสำคัญกับการ “รักษา” ระบบการบริหารจัดการภาครัฐอย่างมี ธรรมาภิบาลที่ดีให้ต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานในระดับก้าวหน้า (Progressive Level) ต่อไป โดยใช้ หลักการ ADLI ประกอบด้วย

Integration กระบวนการ / ระบบต้องสอดรับ สนับสนุนกิจกรรมระดับสำคัญที่ระบุ ในข้อความ
Learning บุคลากรทุกคนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ เข้าถึง และมีการประเมิน ประสิทธิภาพของ
กระบวนการ / ระบบ มีการปรับปรุงกระบวนการ / ระบบ ให้ดีขึ้น

Deployment กระบวนการ/ ระบบ เป็นที่เข้าใจ ยอมรับ และมีแนวทางปฏิบัติ กระบวนการ /
กิจกรรมสนับสนุน ให้ครอบคลุม ทุกหน่วยงาน

Approach มีกระบวนการ/ระบบที่มีประสิทธิภาพ และทำอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับ กิจกรรมใน
หัวข้อที่ประเมิน

**๒. มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ป้องกัน การรับสินบน ป้องกันการขัดกันระหว่าง
ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และลด การใช้ดุลพินิจ ดังรายละเอียด**

(๑) การเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ และการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐
ที่มีมติให้หน่วยงานภาครัฐถือปฏิบัติและดำเนินการอย่างเคร่งครัด ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ เรื่อง กำหนดข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของ
หน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่ง
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๒) การประกาศเจตนารมณ์หรือคำมั่นของผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบันว่า จะปฏิบัติหน้าที่และบริหาร
หน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และมีการสื่อสารที่ทรงพลัง ที่แสดงออก
ถึงความโปร่งใสในการบริหารราชการและให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถตรวจสอบได้

(๓) การกำกับติดตามการดำเนินงานตามเจตนารมณ์หรือคำมั่นของผู้บริหาร ในการต่อต้านการทุจริต

(๔) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการ
ทุจริตหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

(๕) การดำเนินหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่
อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

(๖) การรายงานการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

(๗) การป้องกันการทุจริตและแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ใน ๔ ประเด็น ได้แก่

(๗.๑) มาตรการการใช้รถราชการ

(๗.๒) มาตรการการเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ
ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ค่าตอบแทนโดยไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัวและหรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชน ค่าเบี้ยเลี้ยงเหมา
จ่าย และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุข

(๗.๓) มาตรการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา

(๘) การตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ ครอบคลุมใน ๖ ประเด็นหลัก ได้แก่ การลดการใช้ดุลยพินิจของบุคลากรในการดำเนินงานตามภารกิจหลัก การลดการใช้ดุลยพินิจของบุคลากรในการดำเนินงานตามภารกิจสนับสนุน การลดการใช้ดุลยพินิจในการบริหารบุคคล การลดการใช้ดุลยพินิจในการใช้จ่ายงบประมาณ การลดการใช้ดุลยพินิจในการบริหารพัสดุภาครัฐ และการลดการใช้ดุลยพินิจ ในการพิจารณาโทษทางวินัย

(๙) การใช้ทรัพย์สินของราชการและการขอยืมทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐ

(๑๐) การส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ การตรวจสอบบุคลากรด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

(๑๑) การให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในภารกิจของหน่วยงาน กำหนดช่องทางการรับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

(๑๒) แนวทางปฏิบัติในการรับส่วนแถมพิเศษ ส่วนชดเชย ส่วนสนับสนุน หรือส่วนอื่นใดเพิ่มเติมจากที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้ในขอบเขตของงาน หรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(๑๓) การจัดสวัสดิการภายในของสถานพยาบาล

(๑๔) การให้ หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การงดการให้และรับของขวัญในโอกาสต่าง ๆ (no gift policy) โดยให้ใช้บัตรอวยพร หรืออวยพรในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ผ่านโปรแกรมประยุกต์ (Application) ไลน์ ทดแทน

(๑๕) การเรียกรับ และแนวปฏิบัติการเรียกรับตามที่กฎหมายกำหนด

(๑๖) พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญซึ่งหัวหน้าส่วนราชการต้องกำกับดูแลด้วยตนเอง

(๑๗) เสริมสร้างหน่วยตรวจสอบภายในให้เป็นกลไกอิสระ และมีความเป็นมืออาชีพในการเฝ้าระวังการทุจริตในหน่วยงาน

(๑๘) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการตรวจสอบภายใน และการควบคุมภายในของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และนำผลการตรวจสอบภายในและการประเมินการควบคุมภายในของหน่วยงานตรวจสอบมาปฏิบัติอย่างจริงจัง

(๑๙) ยึดหลักคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล

(๒๐) มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่องละเมิดหรือคุกคาม ทางเพศในการทำงาน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

๓. กระบวนการสนับสนุนแนวร่วมปฏิบัติกับภาคเอกชนในการต่อต้านการทุจริต โดยการสร้างและพัฒนากลไกกระบวนการป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายตามสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินการตามข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ช. ข้อ ๑.๓.๑ “ห้ามไม่ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภทจากบริษัทฯ เข้ากองทุนสวัสดิการสถานพยาบาล” และข้อ ๑.๔ “ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจสอบภายในทั้งในระดับสถานพยาบาลและระดับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานพยาบาล” ดังรายละเอียด

๓.๑ ผลักดันให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล (Rational Drug Use หรือ RDU) ในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายตามสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอหลักเกณฑ์การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย

(๑) ห้ามไม่ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภทจากบริษัทฯ เข้ากองทุนสวัสดิการสถานพยาบาล

(๒) ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านต้นทุน (cost) มาตรฐาน (standard) ระยะเวลาในการส่งมอบ (time) การให้บริการ (service) และราคา (price) ประกอบการตัดสินใจ

(๓) ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อกำหนดคุณสมบัติของบริษัทคู่ค้าในร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ (Term of Reference : TOR) ให้บริษัทคู่ค้า ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๗๔ มาตรา ๑๗๕ และมาตรา ๑๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และนิติบุคคลมีระบบอบรมเกณฑ์จริยธรรมฯ แก่พนักงาน โดยให้เป็นคะแนนบวกในคะแนนในหลักเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพต่อราคา (price performance)

(๔) ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อใช้กลไกต่อรองราคาตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ กำหนด

๓.๓ บังคับใช้เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ และเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริม การขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. อย่างเคร่งครัด กำหนดให้เกณฑ์จริยธรรมเป็นกลยุทธ์เสริมสร้างธรรมาภิบาลระบบจัดซื้อและควบคุมค่าใช้จ่ายด้านยาของสถานพยาบาล

๓.๔ ประชาสัมพันธ์ และปลูกฝังให้บุคลากรและภาคประชาชนมีความตระหนักรู้ ถึงความสำคัญของการเสนอขายยาอย่างเหมาะสม

๓.๕ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์จริยธรรม ฯ ให้บุคลากรรับทราบ และประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการปฏิบัติตนตามเกณฑ์จริยธรรม ฯ

๓.๖ สร้างเครือข่ายที่ประกอบไปด้วยบุคลากรในสถานบริการและประชาชน ทำการเฝ้าระวังและตรวจสอบการส่งเสริมการขายยา และการใช้ยาอย่างไม่เหมาะสม รวมถึงมีช่องทางในการร้องเรียน และแจ้งข้อมูลการกระทำผิดให้แก่หน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง

๔. กระบวนการปราบปรามการทุจริต

โดยการสร้างและพัฒนากลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็ว เด็ดขาด และเป็นธรรม กลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัต ของการทุจริต การสืบสวนข้อร้องเรียนข้อกล่าวหาให้ดำเนินการโดยองค์คณะสหวิชาการในกระบวนการปราบปรามการทุจริต พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้ให้แก่องค์คณะสหวิชาการในกระบวนการปราบปรามการทุจริต พัฒนากฎหมายปรับปรุงกฎ ระเบียบให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษทางวินัยด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม ถูกต้องตามหลักกฎหมาย เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายใน ภายนอกกระทรวงสาธารณสุข องค์การต่อต้านการทุจริต เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้และข้อมูลในการปราบปรามการทุจริต เป็นไปตามมาตรการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

๔.๑ มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยปฏิบัติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

(๑) กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

(๒) กำหนดช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๓) มีข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔.๒ พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้ให้แก่องค์คณะสหวิชาการในกระบวนการปราบปรามการทุจริต ดังนั้น การสืบข้อร้องเรียนข้อกล่าวหาให้ดำเนินการโดยองค์คณะสหวิชาการ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต

๕. กระบวนการส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข

ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐) ภายใต้วิสัยทัศน์ว่ากระทรวงสาธารณสุขเป็นองค์กรคุณธรรมอย่างยั่งยืนมุ่งเน้นการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในกระทรวงสาธารณสุขให้มีความต่อเนื่องและมีทิศทางเดียวกัน นำสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกระทรวงสาธารณสุขและประเทศชาติ ตามนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐) และยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ (ด้านสาธารณสุข)

ที่ต้องการพัฒนาประเทศไทยและคนไทยให้สมดุลทั้งทางวัตถุและจิตใจควบคู่กันไป โดยให้ “คุณธรรม นำการพัฒนา” สร้าง “สังคมคุณธรรม องค์กรคุณธรรม และโรงพยาบาลคุณธรรม” ให้สัมฤทธิ์ผล ในเชิงประจักษ์ ให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นกระทรวงคุณธรรม (Moral Ministry of Public Health) ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างระบบคุณธรรมของกระทรวงสาธารณสุข

ให้เข้มแข็งบนฐานคิดการยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน นำสู่การเป็นกระทรวงคุณธรรม (Moral Ministry of Public Health) ภายใต้คุณธรรมที่พึงประสงค์ ๔ ประการ

พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และค่านิยมของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข “MOPH” โดยให้ค่านิยม “MOPH” เพื่อประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืนต่อไป และคำนึงถึงรากฐานการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว ดังนี้

๕.๑ ส่วนราชการระดับกรม หน่วยงานของรัฐในกำกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวง- สาธารณสุข องค์กรมหาชน และรัฐวิสาหกิจ ขับเคลื่อนผ่านองค์กรคุณธรรมเป็นไปตามหลักการ ส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ จังหวัดคุณธรรม ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐)

๕.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ขับเคลื่อน ผ่านกลไกชมรมจริยธรรม ที่เป็นไปตามหลักการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ จังหวัดคุณธรรม ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐) และบูรณาการแนวทางการสร้างความเข้มแข็งของ “บวร” (บ้าน-ชุมชน / วัด-ศาสนสถาน / โรงเรียน-ส่วนราชการ) เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของชุมชนคุณธรรมน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ในแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามบริบทของหน่วยงาน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ

๖. กระบวนการคุ้มครองจริยธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ บัญญัติให้บรรดาประมวลจริยธรรม กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลใช้บังคับ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง กับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดประมวลจริยธรรมหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรม ตามพระราชบัญญัตินี้

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ ๑๔ กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน โดยข้อเสนอของหัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ประกอบด้วย

๑. ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้มีความซื่อสัตย์เป็นประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

๒. กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร หรือประเภทอำนวยการเลือกกันเอง ให้เหลือสองคน

๓. กรรมการสองคนซึ่งเป็นข้าราชการในส่วนราชการที่ได้รับการคัดเลือกจากข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการนั้น ตามวิธีการดำเนินการที่แต่ละส่วนราชการเห็นสมควร

๔. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้า ส่วนราชการ ร่วมกันเสนอ

๕. หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการคุ้มครองจริยธรรม ในสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ฯ มุ่งเน้นการดำเนินงาน ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ฯ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ ๑๕ เพื่อให้บุคลากรสาธารณสุขได้รับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในทุกมิติ ครอบคลุมมิติของสถาบัน มิติของบุคคล มิติด้านปรัชญาความเชื่อและอุดมการณ์ มิติด้านกฎระเบียบ และมิติในเชิงบริบทต่าง ๆ ตลอดจนการแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทในทุกมิติ เชื่อมโยงกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ที่บรรลุตามเป้าประสงค์เดียวกัน ข้อบังคับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐ และค่านิยมของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข MOPH ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องในระดับหน่วยงาน ระดับจังหวัด ระดับเขตสุขภาพ ให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรม บรรลุสู่เป้าหมายตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่เชื่อมโยงกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ที่ร่วมพัฒนาหน่วยงานบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานคุณธรรม เพื่อให้บุคลากรสาธารณสุขทำงานบนพื้นฐานความรู้คู่คุณธรรม มีความสุขทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ทั้งนี้ คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี นับแต่วันที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมีประกาศแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๑๓.๗/ว ๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ลงมติให้ตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข ตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย

๑. นายอุทัย สูดสุข ประธานกรรมการ
๒. นายพิศิษฐ์ ศรีประเสริฐ กรรมการ
๓. นายสรรเสริญ นามพรหม กรรมการ
๔. นางสาวประไพ กนิษฐायน กรรมการ
๕. นายสมพร เนติรัฐกร กรรมการ
๖. นายไพจิตร ปวะบุตร กรรมการ
๗. นายวินัย วิริยกิจจา กรรมการ

โดยมีหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมเป็นเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตาม
ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ ๑๕ มีดังนี้

๑. ควบคุม กำกับ ส่งเสริมและให้คำแนะนำในการใช้บังคับประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนใน
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๒. สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ ในกรณีที่มี ข้อสงสัย หรือมีข้อ
ร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรมให้ส่งเรื่องให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
ข้าราชการพลเรือนโดยเร็ว

๓. พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมพลเรือน ในสำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนโดยพลัน ถ้า
คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมิได้วินิจฉัยเป็นอย่างอื่นภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือนรับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมเป็นที่สุด

๔. ส่งเรื่องให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่เห็นว่า เรื่องนั้นเป็นเรื่อง
สำคัญหรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการข้าราชการพล
เรือน หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

๕. คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ของสำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๖. คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน อย่างตรงไปตรงมา มิให้
ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

๗. เสนอผลการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ของปลัดกระทรวงสาธารณสุข ต่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และประเมินผลการปฏิบัติงาน ของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อประกอบการเลื่อนเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการในกลุ่มงาน

๘. เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน หรือการอื่นที่เห็นสมควรต่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

๙. ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน หรือตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมอบหมาย

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ได้ประพันธ์หน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ ๑๕ เป็นบทกลอน ดังนี้

กรรมการจริยธรรมตามแต่งตั้ง	เสริมพลังคุณธรรมกิจทั้งผอง
มีหน้าที่และอำนาจที่ต้องครอง	เป็นหลักป้องปกปักษ์รักษวินัย
งานควบคุม ส่งเสริม ใช้บังคับ	และกำกับการปฏิบัติอย่างโปร่งใส
ชี้ช่องทางแก้ปัญหาจัดภัย	วินิจฉัยให้ปฏิบัติตามประมวล
พิจารณาชี้ขาดเหตุแห่งกิจ	เสนอเรื่องตามพินิจอันถี่ถ้วน
ดำเนินการทุกกรณีตามกระบวน	ทุกชั้นล้วนเที่ยงธรรมทุกข้อมูล
จริยธรรมตรงตามหลักตรรกะ	เป็นอิสระเสนอผลมิให้สูญ
ตั้งมั่นทำหน้าที่หวังเกื้อกูล	เพื่อผลพูนประโยชน์สุขข้าราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๕ การรักษาราชการข้าราชการ มาตรา ๗๘ ซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องรักษาราชการ ตามที่ส่วนราชการกำหนดไว้ โดยมุ่งประสงค์ให้เป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติ และศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการ โดยเฉพาะในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- (๒) ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ
- (๓) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- (๔) การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- (๕) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จัดทำข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัด กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อ ๑ ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

๑.๑ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่น

๑.๒ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดถือผลประโยชน์ของทางราชการ มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

๑.๓ มีความรับผิดชอบต่อผลงานที่ได้กระทำไปแล้ว

๑.๔ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ จนงานสำเร็จ ถูกต้องตามมาตรฐานของงาน

๑.๕ ปฏิบัติหน้าที่โดยตั้งอยู่ในความไม่ประมาท

๑.๖ รักษาและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

๑.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของ หน่วยงานราชการ

ข้อ ๒ ยืนหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง

๒.๑ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือความถูกต้องตามหลักวิชาการ กฎหมาย และกรอบนโยบาย

๒.๒ ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ และประเพณีที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดี ของประชาชน

๒.๓ มีความกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

๒.๔ ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพล ไม่ใช้อิทธิพล และไม่ใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง ในการปฏิบัติงานตลอดจน การดำรงชีวิตส่วนตัว เพื่อป้องกันผลประโยชน์

ทับซ้อนในองค์กรทุกรูปแบบ

๒.๕ มีสำนึกและไม่สยดงายใจ ใดๆ กับบุคคลอื่นโดยมุ่งผลประโยชน์หรือความก้าวหน้า ของตนเอง

ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค

๓.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทรและมีจิตบริการ

ต่อผู้มารับบริการด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รวดเร็วและถูกต้อง

โดยไม่คำนึงถึงฐานะ เชื้อชาติศาสนา สังคม หรือลัทธิทางการเมือง

๓.๒ ไม่กระทำการใดอันเป็นการช่วยเหลือ อุปถัมภ์ หรือเลือกปฏิบัติ อย่างไม่เป็นธรรม

๓.๓ ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

๔.๑ กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานของแต่ละขั้นตอน

๔.๒ ให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและตรวจสอบการทำงาน ของภาครัฐ โดยเปิดเผย หลักเกณฑ์ ข้อมูล ขั้นตอน ระยะเวลา

และวิธีการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้ตามกรอบของกฎหมาย

ตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึงและง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

๔.๓ ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้ตนเองหรือผู้อื่น หรืออันจะเป็นภัยต่อประชาชนและประเทศชาติ

๔.๔ เก็บหลักฐานการปฏิบัติงานไว้พร้อมสำหรับการตรวจสอบ

ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๕.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ รับผิดชอบ รวดเร็ว ทันเวลา

และมีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยวิธีการ กระบวนการที่ถูกต้อง

และเป็นธรรม

๕.๒ พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความชำนาญในการ ปฏิบัติงาน โดยใส่ใจและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของตนเอง ใส่ใจความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อพัฒนาองค์กรและ วิชาชีพ

๕.๓ ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ตลอดจนกฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรม

ที่เป็นอุปสรรคต่อการบริการประชาชน

๕.๔ ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ภารกิจบรรลุผลและเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม

๕.๕ ให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมในการปฏิบัติราชการ

ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๖.๑ ยึดถือและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงามของสังคม

นำคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตด้วยความเรียบง่าย ประหยัด เหมาะสมกับฐานะ ของตนและสังคม โดยไม่เบียดเบียนตนเอง

และผู้อื่น

๖.๒ มีความซื่อสัตย์สุจริต อดทน และมีความเพียร ใช้ความรู้ สติปัญญา

คุณธรรมเป็นภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต

๖.๓ การดำเนินการใด ๆ ต้องมีเหตุผล และใช้ความรู้ตามหลักวิชาการ

มาพิจารณาให้เชื่อมโยงอย่างรอบคอบ และระมัดระวัง โดยคำนึงถึงประโยชน์ ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๗ ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

๗.๑ มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๗.๒ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน

๗.๓ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๗.๔ ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๗.๕ รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย

๗.๖ มีศีลธรรม รักษาความสัตย์

๗.๗ เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย

๗.๘ มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๗.๙ มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ

๗.๑๐ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ

๗.๑๑ รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๑๒ คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

กลไกการขับเคลื่อนจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๑ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการ สำนักงาน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๒ ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญในการส่งเสริมจรรยาข้าราชการโดยกำหนดนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติในการส่งเสริมให้ข้าราชการมีจิตสำนึกและปฏิบัติตามจรรยา ของข้าราชการ

ข้อ ๓ ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการทุกคนได้ทราบจรรยาที่ควรปฏิบัติ และยืนยันว่า

จะยึดมั่นปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๔ ให้หน่วยงานจัดอบรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข หรือบูรณาการเข้ากับการอบรมในโครงการต่าง ๆ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกฝังและกระตุ้นจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี

ข้อ ๕ คัดเลือกหน่วยงานและบุคลากรที่มีพฤติกรรมที่ดีเด่นทางด้านจรรยา เพื่อประกาศยกย่องเป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานกำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับใช้จรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น การให้รางวัล การให้โอกาสปรับปรุงและพัฒนาตน และการลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการที่เป็นการกระทำผิดวินัย

สาธารณสุขซื่อสัตย์รับผิดชอบ

ปฏิบัติงานโดยธรรมโปร่งใสดี

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักชีพ

สืบสองข้อหลักไทยดำรงตน

ยึดมั่นกรอบถูกต้องนำวิถี

มุ่งสัมฤทธิ์งานที่มีเพื่อปวงชน

ดูจประทีบส่องแสงทุกแห่งหน

จักส่งผลสุขสวัสดิ์พัฒนา

บทที่ ๔

๔.๑ การจัดทำแผนปฏิบัติการ ฯ ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาลวาลักษณ์บุรี

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาลวาลักษณ์บุรี จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามกรอบการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประเด็นการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบาย เสริมสร้างความมั่นคงของชาติ จากภัยการทุจริต ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๑. แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม สำนักงาน สาธารณสุขอำเภอชาลวาลักษณ์บุรีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามแนวทางที่กำหนดใน ๒ แนวทาง ดังนี้

๑. แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

ที่มุ่งเน้นการปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ให้บุคคลมี ทัศนคติที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๑ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ การขับเคลื่อนหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา การปลุกฝังวิถีคิดใน การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม STRONG Model จิตพอเพียงต้านทุจริต หรือ องค์กรพอเพียงต้านทุจริต โดยจะต้องมีการสร้างวิทยากรตัวคูณ เพื่อขยายผลในเรื่องดังกล่าวให้ครอบคลุมใน ทุกกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ การส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต ในชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

๑.๒ ผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๒. แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบ

มุ่งเน้นการลดและปิดโอกาสการทุจริต เพื่อไม่ให้มีเรื่องกล่าวหาเกี่ยวกับการทุจริต เพิ่มมากขึ้น โดยหน่วยงานต้องนำมาตราการป้องกันการทุจริตที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญ ส่งผลกระทบต่อประเทศ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการจัดการ แก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรมและมีการกำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน

๑. ผ่านการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต โดยนำมาตราการป้องกันการทุจริต ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญ ส่งผลกระทบต่อประเทศ

๒. ผ่านการกำหนดแผนปฏิบัติการ / โครงการ / กิจกรรม ที่ชัดเจน ในมาตรการเกี่ยวกับสินบน คือ มาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายตามสิทธิสวัสดิการ รักษาพยาบาลข้าราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินการตามข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ช. ข้อ ๑.๓.๑ “ห้ามไม่ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อ ทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภทจากบริษัทฯ เข้ากองทุนสวัสดิการสถานพยาบาล” และข้อ ๑.๔ “ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจสอบภายในทั้งในระดับสถานพยาบาลและระดับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานพยาบาล และการดำเนินการตามมาตรา ๑๗๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบในระบบราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

๔. มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ในการทำงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

ตัวชี้วัดที่กำหนดตามแนวทาง

แนวทางที่ ๑ ปลูกฝังวิถีคิด ปลูกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบ

การติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามแนวทางของวงจรการบริหาร PDCA หรือวงจร Deming (Deming Cycle) เนื่องจากกิจกรรมการติดตามและประเมินผลจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่แห่งการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน ทราบถึงผลการดำเนินการ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการ ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติสามารถกำหนดแนวทางการแก้ไข ปรับปรุงแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน และวิธีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน ตามระยะเวลาที่เหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อเป้าหมายของยุทธศาสตร์ได้ อย่างตรงจุดมากกว่าวิธีการดำเนินการแบบเดิม

กระบวนการติดตามและประเมินผล จึงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากกระบวนการติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงานดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะช่วยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน สามารถรับทราบผลการดำเนินการรวมถึงปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินการเป็นระยะ รวมถึงสามารถวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินการให้มีความเหมาะสมต่อทรัพยากร สภาพแวดล้อม ในการดำเนินการ ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างปี

กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผล

กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน ได้นำกรอบแนวคิดดัชนีชี้วัดความสมดุล หรือ Balanced Scorecard ของ โรเบิร์ต เอส แคปแลนด์ และ เดวิด พี นอร์ตันซึ่งประกอบไปด้วย ๔ มิติที่สำคัญ ได้แก่

๑. มิติด้านประสิทธิผลและความคุ้มค่า (Financial Perspective)

๒. มิติด้านผลกระทบต่อประชาชนที่จะได้รับการบริการจากภาครัฐที่มีความโปร่งใส และปราศจากการทุจริต (Customer Perspective)

๓. มิติด้านประสิทธิภาพของกระบวนการปฏิบัติงาน (Internal Perspective)

๔. มิติด้านการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth Perspective)

เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องดัดแปลง เกณฑ์ชี้วัดดังกล่าวซึ่งใช้กับภาคเอกชน ให้เหมาะสมกับบริบทของแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน ซึ่งเป็นแผนที่ดำเนินการโดยภาครัฐ สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. มิติด้านประสิทธิผลและความคุ้มค่า (Financial Perspective)

หมายถึง มุมมองด้านความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมา

๒. มิติด้านผลกระทบต่อประชาชนที่จะได้รับการบริการจากภาครัฐที่มีความโปร่งใส และปราศจากการทุจริต (Customer Perspective)

หมายถึง การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของหน่วยงาน ตอบสนองต่อความต้องการสูงสุดต่อประชาชนในแง่ของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้

๓. มิติด้านประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการ (Internal Perspective)

หมายถึง กระบวนการจัดการซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมภายในของการดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน ที่ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมทั้งเวลา และทรัพยากรที่ได้รับ

มิติด้านการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth Perspective)

หมายถึง การเรียนรู้และการเติบโตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน ซึ่งเป็นมิติที่สะท้อนถึง ชีตความสามารถ / สมรรถนะในการ ปฏิบัติการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รูปแบบและระดับในการติดตามและประเมินผล

โดยรูปแบบการติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของ หน่วยงาน ได้นำทฤษฎีเชิงระบบ (System Model) มาใช้เป็นรูปแบบในการติดตามและประเมินตาม แผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเภท ได้แก่

ตัวชี้วัดประเภทสาเหตุ (Lead Indicator) ได้แก่ การประเมินปัจจัยนำเข้า ซึ่งหมายถึง ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ (อาทิ บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น)

ตัวชี้วัดกิจกรรม ได้แก่ การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน ตั้งแต่การเริ่มวางแผน การดำเนินงาน การเริ่มดำเนินงานตามแผน ขั้นตอนระหว่างการดำเนินงาน และขั้นตอนหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดประเภทผล (Lag Indicator) ได้แก่ การประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สามารถชี้ให้เห็นภาพของการบรรลุวัตถุประสงค์

โดยตัวชี้วัดทั้ง ๓ ประเภท จะมีกรอบแนวคิดดัชนีชี้วัดความสมดุล หรือ Balanced Scorecard ทั้ง ๔ มิติ เป็นประเด็นชี้้นำการกำหนดตัวชี้วัดในการติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน การดำเนินการติดตามและประเมินผลใน ๒ ระดับ ประกอบด้วย

๑. การประเมินภาพรวมของตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน
๒. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการ โครงการ กิจกรรม และแนวทางในการดำเนินงาน

บทที่ ๕

๕.๑ รายงานผลตามแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นกรอบดำเนินงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ได้มอบหมายให้ งานบริหาร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี รับไปดำเนินการ และบัดนี้การดำเนินการตามแผนฯ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๒ จึงขอรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งระบุปัจจัยสนับสนุน ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนฯ สำหรับกรอบแผนการดำเนินงาน ดังนี้

ผลการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยม ให้หน่วยงานภาครัฐบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

๑. ดำเนินการตามยุทธศาสตร์เสริมสร้างสำนึกและค่านิยมให้หน่วยงานภาครัฐบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยดำเนินกิจกรรมดังนี้

๑.๑ กิจกรรมประชุมวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี

การดำเนินการ

กิจกรรมประชุมชี้แจงการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริตและการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงาน

ผลการดำเนินการ

การดำเนินการเป็นการประชุมวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ตลอดจนเพื่อสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้กับคณะผู้บริหารและพนักงานของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ได้นำหลักคุณธรรม จริยธรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตและการทำงานได้อย่างเหมาะสม เกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและกัน รวมทั้งได้เปิดโลกทัศน์ในการศึกษาองค์ความรู้ใหม่ๆ

๑.๒ กิจกรรมประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริตในหน่วยงาน

การดำเนินการ

ข้าราชการ ลูกจ้าง เข้าร่วมประกาศเจตนารมณ์ เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการสร้างระบบราชการที่ใสสะอาด

ผลการดำเนินการ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี โดยผู้บริหารและคณะเจ้าหน้าที่ ได้เข้าร่วมประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริตในหน่วยงาน เพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน เพื่อปลูกฝังอุดมการณ์เพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๑.๓ กิจกรรม กำหนดมาตรการ กลไก และวางระบบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการดำเนินการ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ได้จัดกิจกรรมประชุม กำหนดมาตรการ กลไก ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงาน และใช้ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ผลการดำเนินการ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ได้ กำหนดมาตรการ กลไก ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงาน และใช้ตรวจสอบการปฏิบัติงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการหน่วยงานภาครัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒.๑ การจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

การดำเนินการ จัดการฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

ผลการดำเนินการ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

๒.๒ การเผยแพร่ประกาศจัดซื้อจัดจ้างผ่านทาง ระบบ EGP

การดำเนินการ จัดทำแผน และจัดทำสรุปผล

ผลการดำเนินการ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ได้ดำเนินการเผยแพร่ประกาศจัดซื้อจัดจ้างผ่านทางศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางเว็บไซต์หน่วยงาน บอร์ดประชาสัมพันธ์ และทาง ระบบ EGP

การเก็บสถิติและสรุปผลการให้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ผู้บริหารทราบอย่างสม่ำเสมอ

การดำเนินการ เก็บสถิติและสรุปผลการให้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ผลการดำเนินการ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี ได้ดำเนินการการเก็บสถิติและสรุปผลการให้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เป็นประจำต่อเนื่องทุกไตรมาส

๒.๔ การมีระบบควบคุมและตรวจสอบภายใน

การดำเนินการ จัดทำแผน และจัดทำสรุปผลการควบคุมภายใน

ผลการดำเนินการ

๑. กำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน

ได้ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๖ กำหนดให้ผู้รับตรวจรายงานต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้กำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเก้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณหรือปีปฏิทิน

๒. การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร

มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานบริหารความเสี่ยงซึ่งได้มีการกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการและคณะทำงานโดยแบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบโดยชัดเจน ได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นภายในองค์กร

๓. ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการควบคุมภายในประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๖ ทั้งในส่วนงานย่อย และในส่วนองค์กร และได้รายงานผลการดำเนินการ จัดส่งรายงานให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กำแพงเพชรและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชรเรียบร้อยแล้ว

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๓.๑ ระบบรับเรื่องร้องทุกข์อิเล็กทรอนิกส์

การดำเนินการ

รับร้องเรียนร้องทุกข์/ได้รับความเดือดร้อนและไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงานของรัฐผ่านเว็บไซต์ <http://www.govesite.com/ssokhanu/complain.php>

ผลการดำเนินการ

ได้ดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์

<http://www.govesite.com/ssokhanu/complain.php> และทางเฟสบุคอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๓.๒ ประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการสร้างมาตรฐานความโปร่งใสเช่นกฎหมาย/ระเบียบข้อบังคับ/วิธีการปฏิบัติข้อมูลข่าวสารให้คณะเจ้าหน้าที่ทาง

<http://www.govesite.com/ssokhanu/complain.php>

การดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ผลการดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์

<http://www.govesite.com/ssokhanu/complain.php>

๓.๓ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาวนวรัตน์บุรี
การดำเนินการ สำรวจความคิดเห็นของประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ผลการดำเนินการ
ได้จ้างสถาบันการศึกษาสำรวจความคิดเห็น ความพึงพอใจของประชาชน ผลการสำรวจความพึงพอใจ
อยู่ในระดับดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๔.๑ จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านแผนงาน งบประมาณและ บุคลากร

การดำเนินการ

จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านแผนงาน งบประมาณและ บุคลากร

ผลการดำเนินการ

๑) นโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรด้านคุณธรรมจริยธรรม

๒) กำหนดมาตรการการป้องกันและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ

๓) จัดทำข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการ

๔.๒ เผยแพร่เสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

การดำเนินการ

จัดทำรายงานผลแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ผลการดำเนินการ

มีการจัดทำรายงานผลแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔.๓ การส่งข้าราชการและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมการประชุม อบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับ

การดำเนินการ ส่งข้าราชการและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมการประชุม

๔.๓.๑ ด้านการป้องกันและการปราบปรามการทุจริต

๔.๓.๒ ด้านทรัพยากรบุคคล

๔.๓.๓ ด้านการเงิน

๔.๓.๔ ด้านการตรวจสอบภายใน

การดำเนินการ

จัดทำ คู่มือ หลักเกณฑ์วิธีการรับฟังข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์

ผลการดำเนินการ

มีการจัดทำหลักเกณฑ์วิธีการรับฟังข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์พร้อมคู่มือประชาชนแจกแก่ประชาชน
เรียบร้อยแล้ว

๔.๕ การจัดระบบรับฟังข้อร้องเรียนการแจ้งเบาะแสการทุจริต การจัดช่องทางร้องเรียน/แจ้งเบาะแส/
ความคิดเห็น

- ผู้รับข้อร้องเรียน
 - จัดส่งข้อร้องเรียนทางไปรษณีย์
 - ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี
 - เว็บไซต์ <http://www.govesite.com/ssokhanu/complain.php> โทร ๐๕๕ ๗๗๙๐๑๒
- โทรสาร ๐๕๕ ๗๗๙๐๑๒
- <https://www.facebook.com/สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี>

การดำเนินการ

จัดทำระบบรับฟังข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแสการทุจริต

ผลการดำเนินการ

มีการจัดทำระบบรับฟังข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแสการทุจริต เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทาง
เว็บไซต์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์

ปัจจัยสนับสนุน

ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแผนปฏิบัติการฯ มีปัจจัยในการสนับสนุนและผลักดันในการ
ดำเนินการประสบความสำเร็จ ดังนี้

๑) การที่มีระบบควบคุมภายใน และระบบการตรวจสอบโดยฝ่ายสภาเทศบาล เป็นการสร้างระบบ
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ในระดับหนึ่ง

๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรีมีการสร้างกลไกของข้อมูลข่าวสารให้เกิดความโปร่งใส
โดยมีการจัดตั้งศูนย์ประสานราชการใสสะอาด และศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๓) มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการรับเรื่องร้องเรียนทาง Web site และ facebook

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี มีบุคลากรที่ยังขาดความรู้ความสามารถและอัตรา
กำลังคนยังไม่เพียงพอ ทำให้อาจมีการตรวจสอบที่ไม่ครอบคลุมทุกด้าน

การที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน รับผิดชอบงานโดยตรงทำให้กระบวนการตรวจสอบภายในมีการ
ตรวจสอบไม่สม่ำเสมอ แม้ว่าจะมีการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบการตรวจสอบภายในแต่เป็นการกำหนดในเชิง
สัญลักษณ์มากกว่าที่จะมีการดำเนินการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องรับผิดชอบ
งานหลักของตนเองก่อน อาจทำให้ไม่มีเวลาดำเนินการตามแผนการตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะ

- ๑) พัฒนาศักยภาพและปลูกฝังข้าราชการให้มีคุณธรรม จริยธรรม ไม่กระทำการทุจริตประพฤติมิชอบ ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น
- ๒) พัฒนาระบบประเมินผลการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในระดับบุคคล โดยนำผลการประเมินมาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
- ๓) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าถึงอำนาจการตัดสินใจ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบในทุกขั้นตอน อย่างโปร่งใส สมเหตุสมผล
- ๔) ให้มีหน่วยตรวจสอบภายใน โดยมีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเพื่อการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพกิจกรรมการประชุมเพื่อจัดตั้งชมรม STRONG

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี

ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขอำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร

กลุ่ม STRONG สสอ.ขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านทุจริต

ภาพกิจกรรมโครงการจิตพอเพียงต่อต้านทุจริต ปี๒๕๖๔
วันที่ ๘ เดือน มกราคม ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี

บรรณานุกรม

ผศ. ดร.วิชญพงษ์ โปธิพิรุณห์ และ ดร.อังศุธร ศรีสุทธิสะอาด. ราชการไทยไร้คอร์รัปชัน : การสำรวจ

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่รัฐต่อการแจ้งเบาะแสการทุจริต (Corruption-Free Bureaucracy :

A viewpoint Survey of Government Employees on Whistleblowing). สำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.), ๒๕๖๓.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. รายงานผลการกำกับติดตาม และให้

คำปรึกษาการขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา. นนทบุรี : สำนักด้านทุจริตศึกษา สำนักงาน

ป.ป.ช., ๒๕๖๓.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. แนวทางการจัดทำข้อเสนอการจัดทำ

งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ . นนทบุรี., ๒๕๖๓.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน

ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓. นนทบุรี., ๒๕๖๒.

